

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.280/2008/4.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Kis András ügyvéd által képviselt **(I.rendű felperes neve, címe)** alatti lakos I. rendű, **(II.rendű felperes neve, címe)** alatti lakos II. rendű és **(III.rendű felperes neve, címe)** alatti lakos III. rendű felpereseknek - a Dr. Koch & Heun Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Koch György ügyvéd) által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2008. február 29. napján kelt 9.G.40.265/2007/10. számú ítéletével szemben az I., II. és III. rendű felperesek részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének az elsődleges kereseti kérelmet elutasító rendelkezését - a perköltség és az illeték viselésére is vonatkozóan - **helybenhagyja.**

A másodlagos kereseti kérelmet elutasító részében az elsőfokú ítéletet **hatályon kívül helyezi** és a pert a szerződésen kívül okozott kárigény tekintetében megszünteti.

Az I. rendű felperes 50.000,- (Ötvenezer) Ft, a II. rendű felperes 125.000,- (Egyszázhuszonötezer) Ft, míg a III. rendű felperes 80.000,- (Nyolcvanezer) Ft másodfokú eljárási költséget köteles megfizetni 15 napon belül az alperes részére.

Az I. rendű felperest 240.000,- (Kettőszáznegyvenezer) Ft, a II. rendű felperest 800.000,- (Nyolcszázezer) Ft, a III. rendű felperest 370.000,- (Háromszázhetvenezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illeték - külön felhívásra történő - megfizetésére kötelezi.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

- 2 -

I N D O K O L Á S :

A **K...Szövetkezet**, valamint az alperes között 2005. március 21. napján termeltetési és értékesítési szerződés jött létre, melyben a **K...Szövetkezet** vállalta, hogy 2005. évben 55 ha nagyságú területen kézi, illetve gépi szedésű nyers fűszerpaprikát termel a feldolgozó alperes részére. A fűszerpaprikát az alperes diszpozíciója alapján a **K...Szövetkezet**-nek a **(település, utca, házszám)** alatti Szárítótelepre kellett beszállítania. A blanketta-szerződés 8. pontjában - nagybetűvel szedve - az alperes felhívta a termelő figyelmét arra, hogy a szerződéskötéskor kell nyilatkoznia abban a kérdésben, saját vagy más nevében értékesíti a terméket, a felvásárlási jegy kiállítása után ennek megváltoztatására nincs lehetőség. Kitértek arra is, hogy a fűszerpaprika gépi betakarítása esetén a szerződéses ár tartalmazza a szedés költségét. A **K...Szövetkezet** 2005. évre szólóan mezőgazdasági termékértékesítési szerződést kötött 2005. április 11-én, illetve április 6-án a II., valamint a III. rendű felperesekkel, mindkettővel 60-60 tonna kézi és gépi szedésű fűszerpaprika termelésére és ennek 2005. augusztus 15-től október 15-ig tartó időszakban való leadására. A szerződések 2. pontjában rögzítették, hogy a termelő a fűszerpaprikát a **K...Szövetkezet** és az **alperesi Kft.** között létrejött termékértékesítési szerződés teljesítésére termeli meg és adja át. A felpereseknek a terményt az alperes **(település, utca, házszám)** alatti telepére kellett beszállítania. Ezekben a szerződésekben utaltak arra, hogy a gépi szedésű fűszerpaprika betakarítását a felperesekkel történt előzetes egyeztetést követően a feldolgozó alperes végzi.

A **K...Szövetkezet** és az alperes 2006. évre vonatkozóan 2006. április 3-án kötöttek termeltetési és értékesítési szerződést fűszerpaprika termelésére. A szerződéses okiraton a termőterületet jelölő rész mellett kézírással feltüntetésre került a felperesek neve, és három ingatlan helyrajzi száma. A **K...Szövetkezet** a szerződésben úgy nyilatkozott, hogy a termelést „a tagjai által a termelésbe bevont területen” folytatja (8. pont). Kötelezettséget vállalt arra is, hogy a gépi szedés időpontját a termeltetés vezetőjével egyezteti.

A **K...Szövetkezet** 2006. április 6-án mezőgazdasági termékértékesítési szerződéseket kötött a felperesekkel. A blanketta-szerződések 2. pontjában a 2005. április 6-án és 11-én kötött szerződésekkel megegyezően rögzítették, hogy a termelő a fűszerpaprikát a **K...Szövetkezet** és az alperes között létrejött szerződés teljesítése végett termeli és adja át.

A felperesek keresetükben 4.019.791,- Ft, 13.361.822,- Ft, illetve 6.150.596,- Ft és járulékai megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Állították, hogy a mezőgazdasági termékértékesítési szerződéseket 2005. és 2006. évben az alperessel kötötték meg, a megrendelő azonban szerződésszegést követelt el, és ezzel számukra kárt okozott. Mindkét évben csak október 15. napja után történt meg a fűszerpaprika gépi szedése, mikor az már elfagyott, 2005. évben további kárt szenvedtek azáltal, hogy - egy alkalmat leszámítva - az alperes a kézi szedésű paprika átvételét megtagadta.

Az alperes a jogviszony hiányára hivatkozással kérte a kereset elutasítását.

Gf.I.30.280/2008/4.szám

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította. A csatolt teljes bizonyító erejű magánokiratok tartalma, a felperesek és a meghallgatott tanúk előadása alapján megállapította, hogy a mezőgazdasági termékértékesítési szerződések lényeges

feltételeiben a felperesek a **K...Szövetkezet**-tel állapodtak meg, következésképpen szerződéses jogviszony is a felperesek és a **K...Szövetkezet** között jött létre. Ezeket a szerződéseket az alperes nem írta alá, nem vált a jogügyletek alanyává. Az alperes a fűszerpaprika átvételére kifejezetten a **K...Szövetkezet**-tel kötött szerződésben vállalt kötelezettséget, a felperesek viszonylatában a szövetkezet közreműködőjének, teljesítési segédjének minősül. A termelőkkel kötött mezőgazdasági termékértékesítési szerződésben meghatározott kötelezettségek (gépi szedés bonyolítása, a teljesítést elősegítő intézkedések megtétele) a szövetkezetet terheltek.

A szerződésen kívüli kárigénnyel összefüggésben kifejtette, hogy a közreműködő közvetlen marasztalása csak kivételesen és akkor lehetséges, ha részéről olyan többlet tényállás is megvalósult, amely alapján a szerződéses jogviszonytól függetlenül is megállapítható a felelőssége. Jelen esetben ez a feltétel nem áll fenn.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperesek éltek fellebbezéssel, kérték annak megváltoztatását, és az alperes keresetnek megfelelő marasztalását. Változatlan álláspontjuk szerint a mezőgazdasági termékértékesítési szerződések kötése eredményeként az alperessel kerültek szerződéses viszonyba. Másodlagosan fenntartották a szerződésen kívüli kártérítés iránti igényüket is, utalva arra, hogy az alperes eljárása kimeríti az ún. bízattási kár Ptk-beli törvényi tényállását is.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte a fellebbezés azon hivatkozását, amely szerint a felperesek, mint **K...Szövetkezet** tagok, a fűszerpaprikát jogszabályi előírás folytán kizárólag a **K...Szövetkezet**-en keresztül értékesíthették, utalt arra, ez is alátámasztja érvelése helyességét.

A felperesek fellebbezése **alaptalan**.

A felperesek keresetükben eltérő ténybeli hivatkozások alapján két jogcímen érvényesítettek kárigényt az alperessel szemben, emellett megghiúsulási kötbér megfizetése iránti követelésüket is előterjesztették. Az elsődleges kereseti kérelem tekintetében helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek az alperessel nem álltak szerződéses jogviszonyban, ezt az állítást a rendelkezésre álló bizonyítékok egyértelműen cáfolják. A felperesek nem az alperessel, hanem a **K...Szövetkezet**-tel folytattak szerződéskötésre irányuló tárgyalást, a szerződés lényeges feltételeit ugyancsak a szövetkezettel tárgyalták meg, majd a szerződést is a szövetkezettel írták alá. Tudomásul vették a szerződéskötés során azt is, hogy a szövetkezet már saját nevében, termelőként kötött termékértékesítési szerződést az alperessel, ennek megfelelően ezen újabb szerződéskötésre a megelőzően létrejött, más jogalanyok között fennálló szerződés teljesítése érdekében van szükség. A felperesek az őket megillető vételárat sem az alperestől, hanem a szövetkezettől kapták meg, így arra vonatkozó adat sem merült fel, hogy alanyváltozás következett be később a mezőgazdasági termékértékesítési szerződések megrendelői oldalán. Mindezek

- 4 -

alapján teljesen alaptalan volt a felperesek ténybeli és jogi hivatkozása, mely szerint a termékértékesítési szerződést az alperessel kötötték meg.

A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az elsődleges, szerződésszegéssel okozott kár megtérítése, illetőleg szerződésben kikötött kötbér megfizetése iránti kereseti kérelmet elutasító rendelkezését - a perköltség és az illeték viselésére is kiterjedően - helybenhagyta (Pp. 253. § (2) bekezdés).

A felperesek másodlagos keresetének jogcíme szerződésen kívüli kártérítés volt, ez az igényük azonban az alábbiaknál fogva időelőtti, ezért a per jelenlegi szakaszában - ebben a részében - a per hivatalból történő megszüntetése indokolt.

Bármiféle kárigény érvényesítésének természetes előfeltétele a kár bekövetkezése, amit a jogosultnak kell bizonyítania. A bírói gyakorlat szerint a szerződésen kívül okozott kár megtérítésére irányuló igény mindaddig időelőtti, amíg a károsult fennálló szerződéses jogviszonya folytán érvényesített igénye alapján az általa követelt kár bekövetkezte, illetőleg annak mértéke bizonytalan. A szerződésen kívül okozott kár megtérítésére irányuló igény időelőtti, amíg a károsult a követelését a vele szerződéses jogviszonyban álló kötelezettel szemben nem érvényesítette, a szerződésen kívüli károkozóval szemben ugyanis a kártérítési követelés csak akkor válik esedékessé, amikor bizonyossá lesz, hogy a követelés a kötelmi jogviszony kötelezettjén nem hajtható be (Legfelsőbb Bíróság 2001/2/525. számú Elvi Bírósági Határozat, Bírósági Határozatok 2000/1/21. valamint 2003/6/235. számú, továbbá Bírósági Döntések Tára 2006/3/47. és 2007/7-8. szám, 111. számú jogesetek).

Figyelemmel arra, hogy a felperesek másodlagos keresetüket szerződésen kívüli károkozó magatartás megvalósulására alapították, anélkül azonban, hogy a velük szerződéses jogviszonyban álló szövetkezettel szemben a szerződésszegésből eredő kötbér, illetőleg kártérítési igényüket érvényesítették volna, megállapítható, hogy ezen kárigényük időelőtti, erre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - ebben a részében - a Pp. 251. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a pert a Pp. 130. § (1) bekezdésének f) pontjára figyelemmel a Pp. 157. § a) pontja szerint megszüntette.

A felperesek fellebbezése az elsődleges kereseti kérelem vonatkozásában alaptalannak bizonyult, erre tekintettel a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni az alperes másodfokú eljárási költségét, az ügyvédi munkadíj összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pont, valamint (5) bekezdés alapján állapította meg. Az eredménytelen fellebbezés következtében kötelezte a felpereseket az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték állam javára történő megfizetésére (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) és (3) bekezdés).

Szeged, 2008. november hó 14. napján

Szűts Károlyné dr.sk.
a tanács elnöke

. Mányoki Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Hámori Attila sk.
táblabíró